

GEOCACHING

KOMPENDIUM

 GEOBERGEN

INNHold

Innledning	3
Hva er geocaching?	3
Hvem driver med det?	3
Hvorfor driver man med dette?	3
Hva trenger man?	3
Hvordan gjør man det?	4
Historie	6
Generelt	6
I Norge	6
Cachebeskrivelser	6
GC-kode	6
Utlegger	7
Utleggsdato	7
Cachetyper	7
Vanskelighet	7
Terreng	7
Størrelse	7
Koordinater	7
Beskrivelse	8
Hint	8
Attributter	8
Tilleggsveipunkter	8
Logger	8
I cachen	9
Minstekrav	9
Bytteting	9
Sporbare gjenstander	9
Cachetyper	10
Tradisjonelle	10
Multicache	10
Ukjent/Mystery	10
Letterbox Hybrid	10
Wherigo	11
Earthcache	11
Eventer	11
Foreldede typer	12
Loggtyper	12
Found it	12
Did Not Find	12
Write Note	12
Will Attend	13
Attended	13
Needs Maintenance	13
Needs Archived	13
Livssyklusen til en geocache	13
Publisering	13
Funn	13
Adopsjon	14
Deaktivering	14
Gjenaktivering	14
Arkivering	14
Utlegging	14
Krav og retningslinjer	14
Innsending og kontroll	15
Publisering	15
Vedlikehold	15
Geocaching nasjonalt og regionalt	16
Geocaching i Norge	16
GeoBergen	16
Geocaching Haugalandet	16
Hjelpeverktøy	17
Project-GC.com	17
GSAK	17
cachetur.no	17
Ordlister	18

INNLEDNING

HVA ER GEOCACHING?

Geocaching er en utendørsaktivitet som går ut på å finne beholdere som er gjemt i naturen eller byen, ved hjelp av en GPS-mottaker. Man får tak i koordinater på Internett, tar seg frem til et sted, finner beholderen, skriver dato og kallenavn i loggen, og til slutt deler opplevelsen på Internett.

HVEM DRIVER MED DET?

Alle! Det finnes ingen aldersgrenser eller andre kriterier for å drive med geocaching. Om du liker å gå turer alene eller sammen med andre, om du er en forelder som ofte er på tur med barna, om du er pensjonist - ja selv om du er rullestolbruker, er det mulig å drive med geocaching, selv om kanskje ikke alle geocacher er oppnåelig.

HVORFOR DRIVER MAN MED DETTE?

Blant dem som har vært geocachere en stund, er det to hovedgrunner til at man fortsetter med det: Man liker å oppleve nye steder, og man liker å omgås andre med den samme interessen.

Andre motivasjonsfaktorer:

- Man kan oppleve nye steder, ofte også i eget nærmiljø
- Man får et konkret mål for f.eks. fjellturer
- Enklere å motivere de aller yngste til å være med på tur

HVA TRENGER MAN?

Et medlemskap hos Geocaching.com, en GPS-enhet og tilgang til Internett. GPS-enheten kan enten være en håndholdt GPS eller en smartmobil med innebygd GPS-mottaker. Prinsippet er uansett det samme – man navigerer til en gitt geocache ved hjelp av en kompasspil eller en linje på kartet på enheten, til avstanden er kortest mulig.

GEOCACHING.COM-MEDLEMSKAP

Et basisedlemskap hos Geocaching.com er gratis. Hvis man blir «bitt av basillen», kan man velge å betale 30 USD i året for et såkalt Premiummedlemskap. Da får man blant annet tilgang til de relativt få geocache som bare er for Premiummedlemmer, og mulighet for varsling om nye geocacher i området.

GPS-MOTTAKER

I begynnelsen velger mange å bruke smarttelefon, fordi mange allerede har en slik, og de fleste moderne smarttelefoner har innebygd GPS-mottaker. Imidlertid velger mange en dedikert GPS-mottaker etter hvert, hovedsakelig fordi de er mer robuste og tåler både vann og fall bedre enn de fleste mobiler, men også fordi de gir langt lengre brukstid før batteriene må lades eller skiftes.

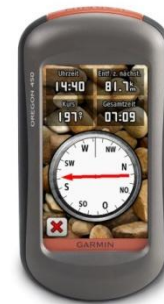
APPER

For både iOS (Apple) og Android finnes det to apper: «Geocaching» og «Geocaching Intro», alle fra «Groundspeak, Inc.» . Intro-appene er gratis, og kan være et greit utgangspunkt hvis man er usikker. De er imidlertid sterkt begrenset, og er bare ment å gi en smakebit. De «ordentlige» appene koster ca. 10 USD, og gir all funksjonalitet som medlemsnivået ditt gir deg. Det finnes også apper for Windows Phone, men disse er ikke offisielle.

DEDIKERTE GPS-ENHETER

Når man begynner å undersøke, vil man fort oppdage at én bestemt produsent er nærmest enerådende på markedet blant geocachere i Norge, nemlig Garmin. Dette har sannsynligvis sammenheng med tilgang på kartdata – kart må nemlig anskaffes separat. Garmins Topo-kartserier er alle basert på data fra Statens kartverk, men er så dyre i anskaffelse (kr 800–1300 for 1/20 av landet) at mange velger andre alternativer, som for eksempel gratiskart fra frikart.no, som er basert på OpenStreetMap. Disse har imidlertid variabel kvalitet, hvor enkelte områder kan ha mer nøyaktige og oppdaterte data enn kartverkets kart, mens andre områder kanskje har store mangler.

HVORDAN GJØR MAN DET?

All informasjon om geocachene ligger lagret i en kjempedatabase hos geocaching.com. For å få tilgang til koordinatene til geocachene, må man ha en brukerkonto der. Det er gratis å opprette en basiskonto - hvis man ønsker utvidet funksjonalitet, kan man betale og få såkalt Premiummedlemskap.

Når man er innlogget på nettsiden, har man ulike muligheter for å søke opp geocacher og se detaljene for dem. Den samme brukerkontoen brukes også til de offisielle Geocaching-appene. Disse henter den samme informasjonen fra den samme databasen, selv om det presenteres litt annerledes.

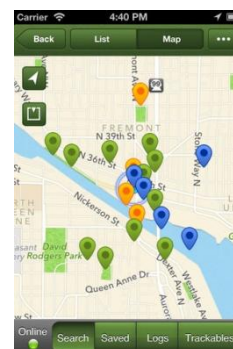
Hvordan du går frem for å finne en geocache, avhenger litt av om man bruker en smarttelefon-app eller en dedikert GPS-mottaker.

MED APP

Last ned Geocaching Intro-appen og velg «Koble til med Geocaching». Første gang du starter appen, må du enten logge inn eller opprette en konto. Hvis du oppretter konto fra appen, velger du da et geocaching-brukernavn og et passord, samt oppgir en e-postadresse, slik at andre geocachere kan kontakte deg om nødvendig.

Når du har logget inn på appen, får du frem et kart hvor enkelte geocacher vises. Trykk på en av geocachene og trykk på navnet. Du får da opp informasjon om den geocachen, som vanskelighet, terreng, størrelse og hint. Velg «Start». Du får nå opp enten et kart med en linje og en avstand, eller en kompassrose og en avstand. Nå kan du gå i retningen streken/pilen viser, og prøve å få avstanden minst mulig.

Når avstanden er mindre enn ca. 10 meter, er det på tide å legge vekk mobilen og begynne å bruke øynene i stedet. Bruk kunnskapen om vanskelighet, terreng og størrelse til å hjelpe deg i letingen.

Når du finner cachen, skal den inneholde minst en loggbok eller en papirstrimmel som du kan logge besøket ditt på. Beholderen kan i tillegg inneholde såkalte «bytteting» – for disse er regelen at du kan ta med deg noe dersom du også legger igjen noe av lik eller høyere verdi.

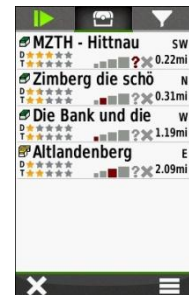
Når du er ferdig med geocachen, lukker du den godt igjen og legger den tilbake nøyaktig slik du fant den, slik at neste finner får den samme opplevelsen som deg selv. Deretter kan du gå til en ny cache og gjenta det hele.

For at funnet ditt skal bli talt som et funn på Geocaching.com, må det logges på nett. Dette er mulig å gjøre fra appen mens du fortsatt er på stedet, men hvis du vil gjøre det hjemmefra etterpå, går du til Geocaching.com og finner tilbake til geocachen du har funnet, klikker **Logg ditt besøk**, velger **Found it** og skriver om opplevelsen din. De fleste cacheeiere setter stor pris på om du tar deg tid til å skrive litt mer enn bare noen få ord.

MED GPS-MOTTAKER

Gå til Geocaching.com og bruk **Spill -> Finn en cache** til å finne en cache du vil prøve deg på. Koble GPS-enheten til datamaskinen. Vanligvis vil den dukke opp som en egen stasjon. Klikk på knappen **GPX-fil** og lagre filen du får, der slike filer skal lagres på GPS-en. På de fleste Garmin-GPS-er vil dette være i mappen **Garmin/GPX**. Du kan også bruke knappen **Send til min GPS**, du vil da måtte installere en nettleser-plugin. Da slipper du å forholde deg til filer.

Når du nå kobler fra og starter opp GPS-mottakeren, går du til siden som viser geocacher, vanligvis heter valget **Geocacher** og finnes på hovedmenyen. Den eller de geocachene du har lagt inn, vises nå i listen. Velg den du vil finne, se detaljene om geocachen, inkludert vanskelighet, terreng, størrelse og hint, og velg **Kjør** (eller **Gå**, det varierer litt). Hvis du nå går til kartskjermen, vil du se en linje fra der du er, til der cachen skal være. På kompassskjermen får du en pil som viser retningen. Du kan også stille inn GPS-en slik at du får se avstanden i meter.

Når avstanden er mindre enn ca. 10 meter, er det på tide å legge vekk GPS-mottakeren og begynne å bruke øynene i stedet. Bruk kunnskapen om vanskelighet, terreng og størrelse til å hjelpe deg i letingen.

Når du finner cachen, skal den inneholde minst en loggbok eller en papirstrimmel som du kan logge besøket ditt på. Beholderen kan i tillegg inneholde såkalte «bytteting» – for disse er regelen at du kan ta med deg noe dersom du også legger igjen noe av lik eller høyere verdi.

Når du er ferdig med geocachen, lukker du den godt igjen og legger den tilbake nøyaktig slik du fant den, slik at neste finner får den samme opplevelsen som deg selv. Deretter kan du gå til en ny cache og gjenta det hele.

For at funnet ditt skal bli talt som et funn på Geocaching.com, må det logges på nett. Du kan registrere geocachen som funnet i GPS-mottakeren ved å velge **Logg forsøk** og deretter **Funnet** (eller **Fant ikke**, dersom du ikke fant den). Du kan senere lese inn disse registreringene på datamaskinen, til hjelp når du skal logge funnene på nettet. På nettsiden finner du tilbake til geocachen du har funnet, klikker **Logg ditt besøk**, velger **Found it** og skriver om opplevelsen din. De fleste cacheeiere setter stor pris på om du tar deg tid til å skrive litt mer enn bare noen få ord.

HISTORIE

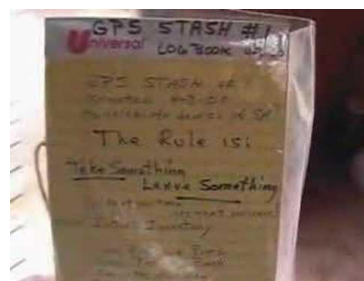
GENERELT

GPS – Global Positioning System – er, som navnet antyder, et globalt system for posisjonsfastslåelse. Ved hjelp av for øyeblikket 32 satellitter, kan en GPS-mottaker som mottar data fra minst fire av disse, beregne nøyaktig posisjon. Dette systemet var opprinnelig tilrettelagt for bruk av forsvarret i USA, og hadde derfor innebygd en signalforringelse for alle andre brukere, som medførte en nøyaktighet på bare 50-100 meter. Dette kaltes «Selective Availability» (SA). Daværende president Bill Clinton sørget den 1. mai

2000 for at SA ble slått av, noe som umiddelbart medførte at nøyaktigheten til alle GPS-mottakere økte til bare 5-10 meter.

To dager senere, den 3. mai, var det en GPS-interessert kar ved navn Dave Ulmer i Oregon, USA, som ville teste nøyaktigheten. Han gjemte en stor beholder med diverse innhold, inkludert en loggbok, i et skogholt utenfor byen Portland. Deretter delte han koordinatene til dette stedet på en nyhetsgruppe på Internett. I løpet av noen få dager hadde flere funnet frem til denne «GPS stash»-en, som Ulmer selv kalte den, og lagt ut sine egne. Etter hvert ble det et behov for å samle koordinatene på ett sted, og 2. september 2000 lanserte Jeremy Irish nettstedet Geocaching.com, med 75 geocacheoppføringer. Siden da har nettstedet vokst kontinuerlig, og inneholder per 2015 over 2,5 millioner geocacher over hele verden.

I NORGE

Et drøyt år etter at den første geocachen ble lagt ut i USA, var det en eksiltrønder i Bergen, «Steinar, Bergen», som den 9. juni 2001 la ut Norges første geocache, på Bønnes litt sørvest for Bergen sentrum. Det bor og leker mange barn i området, og den opprinnelige geocachen ble hyppig «plyndret», og ble derfor endret til en såkalt «multicache», hvor man må innom flere andre punkter før man finner selve geocachen. Denne geocachen er fortsatt aktiv og kan finnes.

CACHEOPPFØRINGER

Alle geocacher har sin egen oppføring, eller side, på Geocaching.com. Denne gir deg en del informasjon om den enkelte geocachen.

GC-KODE

GC-koden står øverst til høyre på nettsiden. Denne er unik for alle geocacher, og utgjør derfor en entydig identifikator for geocachen. Man kan bruke GC-koden som en «snarvei» til cachebeskrivelsen ved å skrive inn coord.info/ foran GC-koden i en nettleser.

GC5N7Z0 ▼

UTLEGGER

Navnet på den eller de som har lagt ut geocachen. Klikk på dette navnet for å se Geocaching-profilen til utleggeren.

En eventcache av [GeoBergen](#)

UTLEGGSDATO

Utleggsdatoen viser deg når geocachen ble lagt ut, eller hvis det gjelder et event, når eventet var eller skal være.

Dato for treff: 26/04/2015 [Legg til i kalender](#)

CACHETYPER

Det finnes mange cachetyper, disse er omtalt mer utførlig i kapitlet om Cachetyper. Den aller vanligste er «Tradisjonell». Da skal geocachen befinne seg på de koordinatene som er oppgitt i beskrivelsen.

VANSKELIGHET

Vanskelighet: Vanskelighetsgraden er oppgitt med 1 til 5 stjerner, i halve trinn. Dette sier noe om hvor vanskelig selve geocachen er å finne. For andre cachetyper kan vanskeligheten også omfatte forberedelser du må gjøre før du kan finne geocachen. Grad 1 betyr som regel at den er synlig uten videre, mens grad 5 kan bety at du må være forberedt på å oppsøke stedet flere ganger før du finner den.

TERRENG

Terreng: Terrenggraden er også oppgitt med 1 til 5 stjerner, i halve trinn. Dette angir hvor vanskelig det er å komme seg til stedet hvor geocachen befinner seg. Grad 1 betyr som regel at geocachen kan nås sittende i en rullestol, mens grad 5 betyr at det enten er en ekstremt lang og tung tur, eller at man trenger spesialredskaper som båt eller klatreutstyr.

STØRRELSE

 Størrelsen på geocacher kan være alt fra en liten navnetube fra kattehalsbånd, til store beholdere på mange hundre liter. På cachebeskrivelsen går skalaen fra «Mikro» via «Liten» til «Middels» og «Stor». Størrelsen «Annen» finnes også – den brukes på alle cachetyper som ikke har fysiske beholdere, samt når cacheeier ønsker å gjøre det vanskeligere ved ikke å oppgi størrelse.

KOORDINATER

N 60° 15.431 E 005° 16.855
UTM: 32V E 294243 N 6685854

[Andre koordinatformat](#)

Dette er den aller viktigste opplysningen i en cachebeskrivelse. Den refererer til hvor geocachen er gjemt, og er den du legger inn i GPS-en. Vanligvis opererer geocachere med koordinater i WGS84-datamet, på formen **N60° 12.345' E005° 12.345'**. Her vises også koordinatene i UTM-format, som er det formatet de fleste norske kartleverandører bruker.

Koordinatformatet vi vanligvis bruker innen geocaching, er med grader, bueminutter og milliminutter. En grad er delt inn i 60 minutter, og minuttene – slik vi bruker dem – er delt inn i 1000 milliminutter. Det hadde også vært mulig å dele inn minuttene i 60 buesekunder, men da måtte vi hatt minst 2 desimaler for å få samme presisjon. Dermed er de tre sifrene i milliminutter et greit kompromiss.

Et koordinatsett består av to koordinater: Bredde (nord/sør) og lengde (øst/vest). Skillet mellom nord og sør går langs ekvator, mens skillet mellom øst og vest går langs nullmeridianen, som går gjennom Greenwich i London. Det går også et øst/vest-skille langs datolinjen, på motsatt side av kloden fra nullmeridianen. Hele Norge befinner seg nord for ekvator og øst for nullmeridianen. Derfor vil alle koordinatsett i Norge ha ett N-koordinat og ett Ø-koordinat. I de fleste GPS-er vises de engelske bokstavene, altså E for øst og W for vest.

Hvis du har lagt inn hjemmekoordinater på profilen din på Geocaching.com, vil du også få opp en avstand og en himmelretning til geocachen fra hjemmet ditt.

BESKRIVELSE

Selve beskrivelsen av geocachen er det lurt å få med seg. Her finner du ofte informasjon om området hvor geocachen er gjemt, og kanskje også noen tilleggsopplysninger om selve geocachen. For cachetypen Unknown/Mystery vil du her finne en oppgave som må løses for å finne koordinatene til geocachen.

HINT

Ofte, men ikke alltid, vil cacheeier oppgi et hint for å gjøre det lettere å finne geocachen. På beskrivelsessiden vil dette hintet være «kryptert» med ROT 13 - det vil si at man forskyver alle bokstavene i det engelske alfabetet med 13 plasser. Forskyv det en gang til, så blir det lesbart igjen. Klikk på «Dekrypter» for å gjøre det automatisk. Hintet – dersom det er oppgitt – kan være alt fra en nøyaktig forklaring av gjemmestedet til et svært subtilt hint som må tolkes først.

Bruken av hint er helt opp til den enkelte – noen ser på dem som en del av opplevelsen og sjekker hintet før de begynner å lete, mens andre gjerne prøver å finne geocachen uten å kjenne til hintet.

ATTRIBUTTER

Attributter er et sett med symboler som viser visse egenskaper ved geocachen og/eller stedet den befinner seg på. Det er ikke obligatorisk for cacheeiere å bruke disse, så hvis for eksempel attributtet «Parkeringsplass tilgjengelig» mangler, betyr ikke det nødvendigvis at det ikke er mulig å parkere i nærheten. Ofte brukes attributter for å angi litt spesielle forhold, for eksempel at en geocache er tilgjengelig også om vinteren, at den er tilgjengelig hele døgnet eller at det er en spesielt lang tur.

TILLEGSVEIPUNKTER

I noen tilfeller vil cacheeier legge inn tilleggsveipunkter for geocachen. For tradisjonelle geocacher kan dette være parkeringsplass, stistart, stikryss eller utsiktspunkter. For multicacher kan det være posisjoner du må besøke underveis for å finne geocachen. Disse blir vanligvis overført til GPS-mottakeren sammen med koordinatene til geocachen.

Tilleggsveipunkter				
	Profil	Oppslag	Navn	Koordinater
<-	P1	P1	Parkerings_1 (Parkeringsplass)	N 60° 15.481 E 000° 15.861
Merk:	Hovedparkering. Følg skiltet til herfra gjennom Arbeidet til Grenevika.			
<-	P2	P2	Parkerings_2 (Parkeringsplass)	N 60° 15.000 E 000° 16.000
Merk:				
<-	P3	P3	Parkerings_3 (Parkeringsplass)	N 60° 14.878 E 000° 15.914
Merk:				
<-	T1	T1	Stistart #1 og #2 (Stistart)	N 60° 15.067 E 000° 15.938
Merk:	Gå inn Midtvegen her og følg den inn til Forbi Grenevika, hvor veien videre skal gå østover.			

LOGGER

Her finnes alle loggene for denne geocachen. Her kan du lese om andres opplevelser da de lette etter og fant denne geocachen. Ofte kan man finne nyttig informasjon i andres logger, for eksempel om GPS-mottaksforhold, rutevalg frem til geocachen og også om det er noen problemer med selve geocachen. Mange «Didn't find it»-logger kan bety at geocachen har forsvunnet, og «Needs maintenance» betyr som regel at noe er galt med beholderen, for eksempel at loggen er våt.

I CACHEN

MINSTEKRAV

I sin enkleste form må en geocache inneholde en loggbok, et loggark eller en strimmel som finnerne kan skrive seg inn i. Ofte vil man finne en blyant også, men dette er intet krav, og mange geocacher er dessuten så små at det ikke er plass til blyant. Pass derfor alltid på å ha med deg en blyant eller penn når du geocacher.

BYTTETING

Ut over loggboken kan geocacher også inneholde diverse småting. Dette kalles «bytteting», og kan være alt fra klinkekuler og skolisser til hodelykter. Vanligvis er byttetingene små leker, og hvis man vil ta med seg noe fra geocachen, må man også legge noe annet igjen. Man sier da gjerne at man skal «bytte likt eller oppover», for ellers ender det fort opp med bare simple bytteting som ingen vil ha.

Ofte er det byttetingene som skal til for å lokke de aller minste med på tur. Men noen ganger, spesielt i bystrøk, er det slik at geocachene er små og ikke har bytteting eller at det ikke er noe interessant i dem. Da kan det være greit om de voksne passer på å forberede de minste på at de kanskje ikke får byttet noe i akkurat den geocachen. Jo større geocachen er, desto større er sjansen for at det er bytteting i den.

SPORBARE GJENSTANDER

I geocacher, spesielt av størrelse liten og oppover, kan man finne mynter eller gjenstander festet til en metallbrikke, og som har påskriften «Trackable on geocaching.com». Dette er ikke bytteting, og hvis man tar med seg en slik, trenger man ikke å legge noe annet tilbake. Disse tingene kalles «geomynter» og «sporbare gjenstander», og har en egen funksjon innen geocaching. Hvis du tar med deg en slik, vil du kunne søke opp sporingskoden som er trykt på eller preget inn i gjenstanden, på geocaching.com. Du vil da få informasjon om hva gjenstanden representerer, og hva eieren vil at skal skje med den. Et slikt mål kan være så generelt som «å reise fra cache til cache», eller så spesifikt som «å komme til cachen Fløyen på skuddårsdagen i 2016».

Hvis du har tatt med deg en slik gjenstand og finner ut at du kan hjelpe den med å nå dette målet, er det akseptabelt at du beholder den i en uke eller to før du legger den i en ny geocache, helst nærmere målet. Hvis du ikke kan hjelpe den, er det ingen fare, men da vil eieren som regel sette pris på at du legger den ut igjen i en annen cache så raskt som mulig.

Det er også mulig å bare «oppdage» slike gjenstander. Da noterer du deg sporingskoden, men lar den ligge i geocachen, og så logger du den som «oppdaget» på Geocaching.com.

Mange har også slike gjenstander som ikke legges igjen i geocacher, men bare følger med eieren på tur. Av og til får man da lov til å «oppdage» dem. Også klesplagg og klistremerker på biler og andre ting kan inneholde slike sporingskoder. Da er det fritt frem for alle som noterer seg dem, å logge dem som «oppdaget».

CACHETYPER

Det finnes mange ulike typer geocacher, og i dette avsnittet får du en forklaring på de ulike typene og hva som kjennetegner dem.

TRADISJONELLE

Dette er den desidert vanligste typen, og kan være alt fra bitte små til kjempedigre beholdere, som har til felles at de inneholder en bok, et ark eller en strimmel å logge besøket på. I tillegg kan de inneholde bytteting. Tradisjonelle geocacher skal alltid være på de oppgitte koordinatene.

MULTICACHE

En multicache involverer alltid minst to koordinatsett. Cachebeskrivelsen for multicacher vil alltid forklare hvordan man skal gå frem for å finne geocachen. I sin enkleste form går man til oppgitte koordinater, gjør en observasjon og deretter regner ut hvor selve geocachen befinner seg. Multicacher kan også ha flere trinn, og man får ikke alltid vite hvor mange før man er ferdig. Trinnene kan både bestå av bokser med oppgaver som skal løses, bokser med koordinater til neste trinn, eller eksisterende objekter som man skal finne ut noe om for så å regne ut hvor neste trinn er.

UKJENT/MYSTERY

Dette er en cachetype som vanligvis brukes når ingen andre passer helt. Det er to hovedtyper av geocacher som har denne betegnelsen:

«Utfordringscacher» krever at du oppfyller visse krav, f.eks. så og så mange geocachefunn innen en kommune. Disse befinner seg som regel på oppgitte koordinater.

«Mysterycacher» inneholder oftest en oppgave i cachebeskrivelsen, som vanligvis må løses hjemme før man drar på tur. Målet med oppgaven er så godt som alltid å finne et koordinatsett - nemlig til der geocachen er gjemt. For disse er oppgitte koordinater alltid falske, og gir deg i beste fall et hint til løsningen. Vanligvis er de rundet av til mange nuller eller viser til et åpenbart usannsynlig sted.

LETTERBOX HYBRID

Denne cachetyper er en slags hyllest til den aktiviteten som var forløperen til geocaching, nemlig «Letterboxing». Innen Letterboxing får man en beskrivelse, med ord, som forklarer hvordan man tar seg frem til boksen. I boksen finner man et stempel, og letterboxing-utøvere har også sitt eget stempel. Når man finner boksen, stempler man boksens logg med sitt eget stempel, og sin egen personlige logg med boksens stempel.

Innen geocaching må det være et element av GPS-bruk med på alle geocachetyper, så en Letterbox hybrid vil som regel ha koordinatene til et startpunkt, og så instruksjoner med ord for hvordan du finner geocachen derfra. En Letterbox Hybrid har også alltid et stempel, men det er valgfritt om du vil bruke det, og også om du vil ha ditt eget stempel. Man logger og bytter ellers i disse geocachene på samme måte som andre geocacher.

WHERIGO

Denne cachetypen er basert på en app som kjøres på GPS-en eller en smarttelefon. Det er store variasjonsmuligheter innen en Wherigo, men som regel går det ut på at du skal bevege deg dit appen sier, for så å motta videre instruksjoner. Sånn sett ganske likt en multicache, men alt foregår via appen, helt til du finner geocachen til slutt. Av og til er det et tidselement bygd inn i en Wherigo – altså at du må gjennomføre noe raskt nok.

EARTHCACHE

Dette er en geocachetype som ikke har noen fysisk boks å finne. Koordinatene fører deg til et sted hvor man finner et eller annet geologisk fenomen, som man kan lære om. Som regel vil beskrivelsen inneholde noen spørsmål som må besvares og sendes til cacheeier for å få godkjent funnet. Spørsmålene vil ofte ha som mål å vise både at du har lært det Earthcachen dreier seg om, og at du faktisk har vært på stedet.

EVENTER

Eventer er treff hvor geocachere møtes. Ofte har det et tema, for eksempel jul, halloween, grilling eller annet, men like ofte er hensikten bare sosiale treff med andre geocachere. De har alltid en oppgitt varighet. Det finnes ulike typer eventer.

EVENTCACHE

Dette er den vanligste eventtypen. Det er ingen krav til antall deltakere, og varigheten må være minst en halv time. Dette dekker alt fra såkalte «Meet and greet»-eventer og regelmessige eventer i lokale miljøer, til større eventer som gjerne går over en hel dag eller en helg, og har et helt program tilknyttet seg. I Bergen har vi «Ka e' Tisch», som arrangeres annenhver måned på en restaurant i bergensområdet.

MEGA-EVENTCACHE

Dette er et større event, hvor arrangørene forventer flere enn 500 deltakere, og arrangementet varer i minst en time. Vanligvis arrangeres dette på et stort område, det varer som regel en hel dag og har ofte et program for hva som skjer. Ofte vil det også være salgs- og informasjonsboder i forbindelse med slike eventer.

GIGA-EVENTCACHE

Dette er den største eventtypen. Det er som et megaevent, men hvor arrangørene forventer over 5000 deltakere. Giga-eventer er svært sjeldne, og forekommer bare noen få ganger i året. Historiens første giga-event ble holdt i München i august 2014.

CITO-EVENT

Dette er eventtypen hvor geocachere gir noe tilbake til lokalmiljøet. CITO står for «Cache In Trash Out», og innebærer at man møtes for å ta en dugnad, for eksempel rydde søppel fra parker og strandområder, plante trær, bygge stier osv. CITO-eventer arrangeres ofte i samarbeid med de som forvalter området som ryddes.

I Bergen har geocachingmiljøet i flere år samarbeidet med Bergen og Omland Friluftsråd – BOF, og ofte er CITO-eventene i områdene de har ansvar for.

FORELDEDE TYPER

Geocaching er stadig i forandring, og nye cachetyper kommer til, mens andre blir faset ut. Det er ikke mulig å lage nye geocacher av disse utfasede typene, men det eksisterer fortsatt aktive geocacher av disse typene, så her er en forklaring av dem.

VIRTUELL CACHE

Dette er en ikke-fysisk geocache. Man oppsøker et sted og gjør det beskrivelsen sier at man skal gjøre. Det vil ofte dreie seg om å ta et bilde på stedet, og legge det ved i loggen. Som regel dreier kravene seg om å bevise at du faktisk har vært på stedet.

WEBCAM-CACHE

Dette er også en ikke-fysisk geocache. Som navnet tilsier, viser koordinatene til et sted som er innenfor synsvinkelen til et webkamera. Her er kravet vanligvis at man skal legge ved et bilde fra dette webkameraet med loggen, som viser deg i bildet. Har man mobil, kan man ofte få dette til selv, men av og til må man alliere seg med noen som sitter ved en PC og kan lage en skjermdump når du er på stedet.

LOGGTYPER

Når man skal logge et funn på Internett, eller når man leser andres logger, finnes det flere ulike loggtyper. Der er fullt mulig å logge samme geocache som funnet flere ganger, men det anses ikke som god kutyme.

FOUND IT

😊 Dette er den langt vanligste, og den som brukes når man har funnet geocachen. Det er veldig fritt, og mens noen bare skriver et par ord, skriver andre gjerne en fyldig logg om hvordan de opplevde turen. Det er også mulig å laste opp bilder til en logg. Det er god kutyme å unngå å beskrive det nøyaktige gjemmestedet i en logg, eller laste opp bilder av selve geocachen. Mange synes en del av moroa er å ikke vite for mye.

DID NOT FIND

😞 Dette er en loggtype som mange velger å ikke bruke. Men har man lett etter en geocache, og ikke funnet den, bør man absolutt skrive en slik logg. I tillegg til at geocachens eier blir oppmerksom på et potensielt problem, vil også andre geocachere kunne få nyttig kunnskap ut av en slik logg. Hvis man imidlertid ikke fikk lett, for eksempel fordi man ikke kom nær nok gjemmestedet fordi det var andre mennesker i nærheten, bør man la være å logge i det hele tatt. Hvis man likevel mener man har nyttig informasjon å bidra med, bør man gjøre det med «Write note».

WRITE NOTE

✍ Dette er enkelt og greit et notat for cachen, men som alle som leser cachebeskrivelsen, vil se. Det kan for eksempel være cacheeier som vil informere om noe i forbindelse med geocachen, eller en finner som vil gi informasjon til andre geocachere om forhold på stedet.

WILL ATTEND

✉ Denne loggtypen gjelder bare for eventcacher, og fungerer som en slags «påmelding» til eventet. En slik logg er ikke på noen måte bindende, men den bidrar til å gi eventarrangøren en idé om hvor mange som kommer.

ATTENDED

👤 Denne loggtypen gjelder også bare for eventcacher, og viser at du har deltatt på et event. Den teller som et funn på samme måte som «Found it» for andre geocacher. og i motsetning til andre geocacher, er det akseptabelt å logge «Attended» på sine egne eventer. Mange velger imidlertid likevel ikke å logge egne eventer. Begge deler er OK.

NEEDS MAINTENANCE

🔧 Denne loggtypen setter i gang flere ting, og man bør derfor ikke bruke denne loggtypen ukritisk. Geocachen får et «Trenger tilsyn»-attributt, og dette blir værende på cacheoppføringen helt til eieren får sjekket opp og fjerner attributtet ved hjelp av en «Owner maintenance»-logg. Man bruker denne loggtypen for eksempel hvis beholderen eller loggen er ødelagt eller hvis området hvor geocachen er gjemt, har blitt endret.

NEEDS ARCHIVED

🇨🇦 Denne loggtypen setter i gang enda flere ting, og bør være en siste utvei, bare hvis geocachen er borte eller ødelagt og cacheeier ikke lar seg kontakte. Når denne loggtypen brukes, kommer geocachen på en liste hos kontrollørene, og kan til slutt bli arkivert.

LIVSSYKLUSEN TIL EN GEOCACHE

Når en geocache legges ut, er det i utgangspunktet meningen at den skal eksistere lenge. Avhengig av hvor og hvordan den er gjemt, og hvor ofte den blir funnet, krever dette at cacheeieren utfører regelmessig vedlikehold. Kontrollørene følger med på visse ting, og sørger for at det ikke skal finnes for mange geocacher som ikke egentlig er mulig å finne. Dette er de tingene som kan skje med en geocache gjennom livssyklusen.

PUBLISERING

Etter at en ny geocache er sendt inn til kontroll og har blitt funnet i orden av kontrollørene, blir den publisert. Fra dette øyeblikket kan den søkes opp på Geocaching.com. De som har Premiummedlemskap, kan også få tilsendt varsel om den nye geocachen på e-post.

For enkelte er det spesielt gjevt å være den første til å finne en ny geocache. Dette kalles gjerne for FTF (First to Find), men er grunnleggende urettferdig fordi det er tilfeldigheter som rår over hvem som kommer først frem. Derfor anses heller ikke FTF som en offisiell del av geocaching.

FUNN

Når geocachen er publisert og søkbar, kan alle som vil, finne den. De aller fleste logger sine funne på nettsiden i tillegg til i selve beholderen, men dette er egentlig valgfritt.

ADOPSJON

Hvis en geocacher som eier geocacher, ikke lenger ønsker å eie enkelte av eller alle sine geocacher, er en mulighet å la andre geocachere som ønsker å ta over, få adoptere dem. Geocacheoppføringen, eierskapet og dermed også vedlikeholdsansvaret for den, blir da overført til den nye personen. Alternativet er å arkivere geocachen, slik at andre kan lage en ny på samme sted.

DEAKTIVERING

Hvis en geocache av en eller annen årsak blir satt ut av spill, kan eieren deaktivere den midlertidig og samtidig gi en melding om hva som er situasjonen, og for eksempel når den forventes å bli aktivert igjen.

Kontrollørene kan også, oftest med utgangspunkt i logger, deaktivere geocachen. Da gis det som regel en tidsfrist og en advarsel til eieren om at den kan bli arkivert om problemene med den ikke blir gjort noe med.

GJENAKTIVERING

Hvis en geocache er midlertidig deaktivert, kan eieren selv aktivere den igjen nå den er kontrollert og alt er i orden.

ARKIVERING

Dette er siste trinn i livssyklusen til en geocache. Dette kan gjøres av geocachens eier eller en kontrollør. Det kan være mange årsaker til at en arkivering er nødvendig – hvis man ikke lenger har tid eller mulighet til å vedlikeholde den, og man ikke får adoptert den bort, hvis gjemmestedet er endret eller hvis geocachen og/eller dens plassering skaper problemer eller ubehag for andre. I noen få tilfeller, for eksempel hvis en geocache blir arkivert feilaktig, kan en kontrollør ta en geocache ut av arkivet igjen. Men vanligvis er geocachen arkivert for godt. Hvis man kjenner GC-koden, kan man imidlertid både få frem cachebeskrivelsen og logge den.

UTLEGGING

Hvis man blir hektet på geocaching og finner mange geocacher, melder det seg raskt en ønske om å legge ut sine egne cacher. Selv om det ikke finnes noen regler for det, anbefales det at man har funnet minst 20 geocacher før man legger ut sine egne. Da har man sett litt ulike måter å gjøre ting på, og vet litt mer om hva som utgjør en god geocache.

KRAV OG RETNINGSLINJER

Det eksisterer visse retningslinjer for både hvor man kan legge ut geocacher, og for hvordan oppføringen på Internett skal utformes. Disse retningslinjene i sin helhet kan man lese på Geocaching.com. De viktigste momentene er disse:

- Alle geocacher må være minst 161 meter (0,1 mile) fra hverandre. Dette er for å unngå at det skal være mulig ved en feiltakelse å finne en annen geocache enn den man leter etter.
- Alle geocacher skal inneholde en loggbok, et loggark eller en strimmel som man kan registrere besøket sitt på.
- Ved utplassering av geocacher på privat eiendom, må man først ha innhentet tillatelse fra grunneier. Kontrolløren vil kunne be om en bekreftelse på dette.

- Det gjelder spesielle regler for fylkeskommunale og statlige veier, jernbaner, gravplasser, kulturminner og naturvernområder. Kontakt kontrolløren hvis du er i tvil om et gjemmedsted er OK.
- Ved utplassering av geocacher skal selve cachen eller trafikk til den ikke kunne forvolde skade på naturen eller privat eiendom.

INNSENDING OG KONTROLL

Når geocachen er utplassert, innhenter man koordinater for plasseringen. Dette gjøres enklest med en dedikert GPS-mottaker, men det finnes også smarttelefon-apper som kan «midle» koordinater («averaging»). Man bør kvalitetssikre koordinatene ved å returnere til stedet et par timer senere, og kontrollere at de er like. Hvis ikke, prøver man enda en gang, helt til man er trygg på at koordinatene er så presise som man kan få dem.

Med utgangspunkt i disse koordinatene lager man en geocacheoppføring på geocaching.com. I tillegg til koordinatene, angir man vanskelighet, terrenggrad, størrelse på geocachen, eventuelle passende attributter, gjerne et hint, og ikke minst en beskrivelse. Beskrivelsen handler ofte om stedet hvor geocachen er gjemt.

Når man er fornøyd med oppføringen, sender man den inn til kontroll. Kontrolløren vil da sjekke en del detaljer, og dersom alt er i orden, publisere den. Hvis det er noe som må korrigeres, vil kontrolløren gi deg en tilbakemelding om hva som må gjøres. Ettersom Mystery-cacher som regel har falske koordinater som man ikke vet om før man har løst akkurat den Mystery-cachen selv, er den vanligste årsaken til at man ikke får publisert geocachen, at den ligger for nærmt en slik. Kontrollørene vil normalt se på geocachen i løpet av noen få dager, men det kan gå opptil en uke, spesielt i perioder hvor flere kontrollører har ferie, eller når det er spesielt mange geocacheutlegg, for eksempel i adventstiden.

Når man sender geocacheoppføringen inn til kontroll, skal geocachen allerede være lagt ut. Selv om det vanligvis tar en dag eller to, kan det skje at den blir publisert bare timer etter innsending.

PUBLISERING

Når kontrolløren er fornøyd med geocacheoppføringen, blir den publisert og dermed søkbar på Geocaching.com og fra mobilappene. Premiummedlemmer som ønsker det, vil få en e-post om at en ny geocache er publisert.

Eieren av geocachen vil motta e-poster om alt som skjer med sine geocacher, både publiseringer, funnlogger og andre handlinger. Når man får publisert sine egne geocacher, er det derfor normalt at man får en liten håndfull e-poster om det.

VEDLIKEHOLD

Som eier av en geocache forplikter man seg også til å vedlikeholde den. Av den grunn er det sjelden at kontrollørene tillater at du eier geocacher langt hjemmefra, dersom du ikke også kan legge frem en plan for hvordan den skal vedlikeholdes.

Hvis du får mange «Didn't find it»-logger (som regel omtalt som «DNF»-er), er dette et tegn på at det enten er et problem med geocachen eller at den angitte vanskeligheten er for lav. Man bør da innen rimelig tid kontrollere om alt er i orden og eventuelt utbedre det som måtte være nødvendig, for så å skrive en «Owner maintenance»-logg. Hvis alt var i orden, er det god kutyme å skrive en «Write note»-logg om det. Hvis man minstenker at det er et problem med geocachen, men ikke har tid til å kontrollere den innen kort tid, bør man vurdere å deaktivere den midlertidig, slik at ikke andre unødvendig prøver å finne den, eller i det minste vet at det kan være et problem med den.

GEOCACHING NASJONALT OG REGIONALT

Geocaching er ikke noen organisert aktivitet - man trenger bare interessen og viljen for å gå i gang med det. Mange steder finnes det imidlertid foreninger og interessegrupper som jobber for å fremme geocachingen og ofte står bak arrangementer for geocachere. Det finnes mange geocachinggrupper for ulike områder på Facebook, og også flere rene nettstedet for ulike foreninger.

GEOCACHING I NORGE

GEOCACHING I NORGE

Geocaching i Norge driver nettstedet www.gcinfo.no. Det ble startet i 2008 som et forsøk på å ha et felles samlingssted for geocachinginteresserte nasjonalt. Aktiviteten på dette nettstedet er for tiden synkende til fordel for mer lokale nettsteder, og foreningen er for tiden i en endringsprosess mot å bli en paraplyorganisasjon for mer lokale og regionale foreninger.

GEOBERGEN

GeoBergen ble stiftet i 2013, og har på samme måte som Geocaching i Norge drift av nettsiden www.geobergen.no som grunnpilar. Foreningen står i tillegg bak visse eventer, og holder også kurs i både GPS-bruk og geocaching for større og mindre grupper.

GEOCACHING HAUGALANDET

Geocaching Haugalandet ble stiftet i 2012, og er på mange måter GeoBergens «søsterforening». Mange geocachere i Bergen er ofte på Haugalandet, og vice-versa. De driver også et nettsted, gch.no, men hoveddelen av aktiviteten deres foregår på Facebook. Foreningen deres arrangerer også en del eventer.

HJELPEVERKTØY

Når man driver med geocaching, melder det seg raskt behov for verktøy som gjør ting enklere. Her er noen få eksempler på tjenester og programmer som mange geocachere bruker.

PROJECT-GC.COM

For mange blir statistikk en viktig del av geocachingen. På dette nettstedet får du all mulig statistikk rundt funnene dine, for eksempel hvilke land du har funnet cacher i, hvilken som var første funn i hvert land, hvor mange kombinasjoner av vanskelighet og terring du har funnet, hvor mange av de ulike typene og en lang rekke andre ting.

GSAK

GSAK står for «Geocaching Swiss Army Knife» og er et verktøy for å samle, systematisere, filtrere og eksportere veipunkter. Man kan laste ned så mange geocacher man vil fra geocaching.com, og legge inn i dette programmet. Siden kan man filtrere ut bare geocachene man ønsker, og så eksportere til GPS-enheten.

Dette verktøyet er primært for de som bruker dedikerte GPS-enheter til geocaching.

Verktøyet er laget for Windows, men kan fungere på Mac også, da må man kjøre den som et Windows-program, altså ved hjelp av Parallels eller Boot Camp.

CACHETUR.NO

Hvis man skal planlegge en tur hvor geocaching er hovedsaken, er cachetur.no et nettsted hvor du både kan finne forslag til turer med innlagte geocacher, opprette og planlegge dine egne turer og til og med melde deg på planlagte fellesturer som andre har tatt initiativ til.

ORDLISTE

Som i mange andre sammenhenger, finnes det også en egen sjargong innen geocaching. Her er et lite knippe av ord og uttrykk man kan støte på:

Ord	Forklaring
BYOP	Bring Your Own Pen. Ofte vil man finne skrivesaker i geocacher, men det er intet krav. Husk alltid å ha med en blyant, og spesielt hvis dette står i cachebeskrivelsen.
cache	En kortform av ordet «geocache».
CITO	Cache In Trash Out. En eventtype hvor man ofte fjerner søppel og blir belønnet med eventet som et «funn».
D/T	Difficulty/Terrain. Refererer til stjernene som viser vanskeligheten og terrenget for en geocache.
DNF	Did Not Find. Angir at man ikke fant en geocache, selv om man lette.
FTF	First to find. Brukes om den som er den første til å finne en geocache.
GC	Geocoin. En sporbar gjenstand i form av en mynt, som har en sporingskode trykt på eller gravert inn.
GC	Forkortelse for «Geocaching».
geocache	En beholder som minst inneholder en logg.
geocacher	En person som driver med geocaching.
geocaching	Aktiviteten vi driver med. Uttales som «geokæsjing».
GPS	Global Positioning System. Kombinasjonen av satellitter og GPS-mottakere som setter oss i stand til å drive med geocaching.
GPSr	En GPS-mottaker (receiver).
GPX	Det vanligste filformatet for å overføre geocacher. Når du laster ned geocacher fra geocaching.com, er filene som oftest i dette formatet.
GZ	Ground Zero. Der hvor GPS-en viser 0 meter, altså der geocachen er eller skal være.
Lock&lock	Den vanligste beholdertypen, som har fire «ører» som man lukker boksen med.
muggler	En person som ikke er geocacher. Ordet er lånt fra Harry Potter-universet. «Gomp» brukes dermed også.
PQ	Pocket Query. Dette er en form for nedlasing av geocacher fra geocaching.com som kan inneholde opp til 1000 geocacher per fil. Man må være Premiummedlem for å få tilgang til dette.
TB	Travel Bug. En sporbar gjenstand, som regel i form av en metallbrikke med sporingskode som er festet på en annen gjenstand.
TFTC	Thanks For The Cache. Brukes for å takke for en cache man har funnet. Cacheiere setter oftest pris på litt mer enn bare dette.
TNLNSL	Took Nothing, Left Nothing, Signed Log. Betyr at man verken tok med seg eller la igjen noe, bare signerte loggen.
UTM	Universal Transverse Mercator. En projeksjonsstandard med tilhørende koordinatsystem. Bruker en soneangivelse, «easting» og «northing» til å angi posisjon.
V/T	Vanskelighet/Terreg. Refererer til stjernene som viser vanskeligheten og terrenget for en geocache.
WGS84	World Geodetic System of 1984. Dette er det datum som ligger til grunn for GPS, og angir en posisjon ved hjelp av lengde- og breddegrader. Gradene kan deles inn i minutter, og videre i sekunder.
WP	Waypoint. Dette kan være både selve geocachen, men også for eksempel parkeringsplass, stistart eller andre typer veipunkt.